

LLIBRES LA RESSENYA
Han vingut uns amics,
 d'Antoni Marí:
 "Quinze textos que formen un volum unitari i coherent, on Marí s'ha proposat contar una història" / 1

DIÀLEG AMB UMBERTO ECO:
 "No s'ha de polemitzar amb el lector" / 3

Amb bones paraules

Per GABRIEL BIBILONI

«Sembla bastant evident que *aparc*, amb el nostre obscur prefix, és una conseqüència automàtica de la dependència del català a l'espanyol» / 6

CINEMA

Balada trista de trompeta:
 "Àlex de la Iglesia és un cineasta que crida molt l'atenció, que pot arribar a caure en certa manera simpàtic, però que acaba embafant, esgotant i perdent qualsevol tipus d'interès" / 7

L'ESPÍRIT

ZONNCULTURNL

Una obra de recapitulació, una obra feta amb la intenció de superar un *impasse*, de no deixar-se vèncer ni abatre per unes circumstàncies molt adverses: la malaltia present, la renúncia "als goigs de la vida i als plaers de la companyia", la consciència del passat perdut, el pressentiment d'una mort encara no imminent però cada vegada més inajornable...

HAN VINGUT UNS AMICS

Meditacions en una convalescència

Text: **Pere Antoni Pons**
 dantesllobina@hotmail.com
 Foto: **R. C.**

L'assagista i poeta Antoni Marí (Eivissa, 1944) ha publicat enguany el seu quart llibre de poesia. Es titula *Han vingut uns amics* i, tot i que està escrit en vers, és un text que hibrida diferents gèneres: la narració d'uns esdeveniments, el diari íntim, la meditació filosòfica, l'evocació memorialística i, fins i tot, la reflexió metaliterària o l'exploració estètica feta amb aires professorals.

El més característic del llibre, tanmateix, és la seva naturalesa narrativa. Amb els quinze textos que formen el volum -unitari, coherent-, Marí s'ha proposat de contar una història. A grans trets, aquest n'és el resum. Un home -el subjecte poètic, ¿l'autor?- ha estat molt malalt i ha hagut de ser intervingut quirúrgicament. Per recuperar-se de les seqüeles de l'operació, passa la convalescència a la casa que havia estat dels seus pares i on ell havia viscut durant la infantesa. La casa està en un lloc

"allunyat de tot i del tot fronterer", "obert, altiu i solitari", i els únics entreteniments de l'home són les visites d'uns pocs amics o bé les escasses cartes que li escriuen. L'única companyia que té són un gos anomenat Horaci i un gat anomenat Escipió, i una monja carmelita que es diu Clara. Immers en el marasme propiciat per la convalescència, el poeta es deixa caure per un vertigen de records llunyans i reflexions ombrívoles, que li causen una considerable inquietud metafísica, que només pot començar a curar o a resoldre escrivint poesia. Més concretament, el llibre que el lector té entre les mans.

En el fons, *Han vingut uns amics* és sobretot un obra de recapitulació, una obra feta amb la intenció de superar un *impasse*, de no deixar-se vèncer ni abatre per unes circumstàncies molt adverses: la malaltia present, la renúncia "als goigs de la vida i als plaers de la companyia", la consciència del passat perdut, el pressentiment d'una mort encara no imminent però cada vegada més inajornable... "Contemplo com el pas del temps desgasta el cos / i desbarbora les ànimes".

Amb aquests materials, Marí intenta confegir un llarg poema -tot i les divisions en cants o seccions, pot llegir-se d'una sola tirada: no

hi ha interrupcions de sentit- que, a grans trets, funciona com una discursiva epifania postoperatòria, en què les boires de la malaltia s'afegeixen al desfici del pas del temps, donant peu a una visió de les coses que, si bé mai no cau en el pur desconsol, sovint flirteja amb una melangia estructural, irreparable, sense cura possible. "Res no podem recuperar, ni mantenir, ni deturar; / per això no volem recordar i fingim. / L'oblit ens queda; l'única esperança / per arribar a ser el que fórem, / o el que podríem ser, / abans que l'ànima conegués el turment de la culpa, / la pesantor de la terra, la finitud de tot."

Un llibre laboriós i d'una ambició molt notable, ple de cites solapades i de picades d'ullet cultes, ple també de conceptes elevats i de preguntes grandiloqüents, tòpicament filosòfiques

Personalment, el desencant meditatiu que amara tot el poemari m'ha fet pensar en els *Quatre Quartets* de T.S.Eliot. De la mateixa manera, els viatges cap al passat que emprèn el subjecte poètic i les frondoses elucubracions metafísiques en què s'embarca -sobretot els episodis en què evoca la pau dels seus pares i l'enterrament d'un cosí mort en plena adolescència-, m'han duit al cap aquella extraordinària i tristíssima pel·lícula d'Ingmar Bergman titulada *Maduxes salvatges*.

Amb tot, Marí mai no aconsegueix que el lector -almenys el lector que escriu aquestes línies- es deixi seduir, interpel·lar, incomodar o emocionar pel repte poètic que li proposa. *Han vingut uns amics* és, sí, un llibre laboriós i d'una ambició molt notable, ple de cites solapades i de picades d'ullet cultes -Rilke i Wittgenstein, per exemple-, ple també de conceptes elevats i de preguntes grandiloqüents, tòpicament filosòfiques: "¿Com fer entenedor el que no es pot entendre? (...) ¿Com podria fer que tot es mostrés en el seu no-res / i en el seu tot?". La poesia moderna ja hauria de tenir resoltes aquestes qüestions -mil vegades formulades-, o ja no se les hauria de plantejar. Per acabar-ho de rematar, l'escassa musicalitat o el ritme maldestre de molts passatges, així com la poca capacitat suggeridora de la majoria de les imatges, llasten un conjunt molt més fascinant i prometedor en la proposta que interessant, satisfactori i potent en la realització.

Han vingut uns amics
 Antoni Marí

Tusquets Editores, Barcelona, 2010
 109 pàg. / 12 €